

Satamahallinto

Satamalautakunta ja sen toiminta

Lautakunnan kokoonpano. Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1964 kontra-ami-raali Svante Sundman puheenjohtajana, toimist.hoit. Urho Ilmanen varapuheenjohtajana sekä jäsenenä työnjoht. Niilo Haakanen, joht. Rote Hellström, pääluottamusmies Unto Laine, kunnallisasiainsiht. Jalo Lepola, dipl.ins. Esko Poltto, varat. Tarmo Sivula ja rak.mest. Jaakko Tiilikainen.

Kaupungin edustajana lautakunnassa oli teollisuustointa johtava apul.kaup. joht. Hjalmar Krogius.

Lautakunnan kokoukset. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 26 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 775, kanslian diaariin merkittyjen asiain luku 1 647 ja lähetettyjen kirjeiden luku 658; pöytäkirjanotteita annettiin 1 388. Satamajohtajan päätösluettelon pykäläluku oli 72 ja otteita annettiin 266.

Julkaisutoiminta. Kertomusvuoden aikana julkaistiin englanninkielinen vuosikertomus.

Vuokra-asioita ym. Helsingin Kalapojat om. J. Pyyhkäläinen -nimisen toimintamen vuokraoikeus Verkkosaaren alueeseen n:o 12 päätettiin pidentää v:n 1979 loppuun saakka (23.3. 221 §).

Volvo-Auto Oy:lle vuokrattiin Munkkisaaresta 10 443 m²:n suuruinen kortteli ja siihen liittyvä 1 700 m²:n suuruinen laiturialue vuokrakaudeksi 1.1.1966—31.12. 2002 kaupunginvaltuuston 7.10. määräämillä sekä muutoin tavanmukaisilla ehdoilla (23.11. 690 §).

Kertomusvuoden aikana lautakunta vuokrasi viideksi vuodeksi tai pitemmäksi ajaksi seuraavat alueet:

Vuokraaja	Alue	Pinta- ala m ²	Vuokra kausi	Indeksilukua vastaava perus- vuokra m ² :ltä	Päätös
Oy Aluma	Herttoniemen varas- toalue H 2	13 939	1. 5.1964— 31.12.1985	2.20 mk/1951=100	20. 4. 283 §
Oy Telko	Herttoniemen varas- toalue H 1	13 327	1. 8.1964— 31. 7.1969	2.30 mk/1951=100	22. 6. 430 §
Oy Henry Nielsen	Länsisataman varas- toalue N 2	4 000	1. 9.1964— 31. 8.1969	2.60 mk/1951=100	31. 8. 505 §
John Nurminen Oy	Länsisataman varas- toalue n:o 249/a	4 288	1. 6.1965— 31. 5.1970	2.80 mk/1951=100	26.10. 628 §
Berner Oy	Herttoniemen varastoalue H 9	2 377	1. 1.1965— 31.12.1969	2.30 mk/1951=100	23.11.688 §

Rakennusten ja varastotilojen vuokraukset. Sörnäisten Laivaus Oy:n rakennusten-pito-oikeus Sörnäisten alueella S 15 merkittiin päättyneeksi 15.4. (23.3. 220 §).

Beweship Oy:lle päätettiin vuokrata Länsisataman C-varastorakennuksesta 470 m²:n suuruinen varastotila 1.4. lukien, irtisanomisaika 6 kk, kuukausivuokra 1 mk/m² (6.4. 255 §).

Hufvudstadsbladets Tryckeri Ab:lle Länsisataman B-varastorakennuksesta vuokratun 235 m²:n suuruisen varastotilan vuokrasuhde merkittiin päättyneeksi 30.6. Vapautuva tila päätettiin vuokrata 1.7. alkaen John Nurminen Oy:lle, irtisanomisaika 6 kk, kuukausivuokra 1 mk/m² (8.6. 391 §).

Laiturihuoltotoiminnasta aiheutuneet korvaukset. Laiturihuollon vastuulla olleista, puuttumaan jääneistä tai vahingoittuneista tavaroista suoritettiin tavaranomistajille korvauksia 31 tapauksessa yhteensä 12 121.82 mk.

Hyväksytyt piirustukset. Lautakunta hyväksyi puolestaan kertomusvuoden aikana seuraavat rakennuspiirustukset: Vaasan Höyrymylly Oy:n Munkkisaaren kortteliin n:o 177 suunnitteleman tilapäisen varastorakennuksen (27.1. 69 §) sekä samassa korttelissa sijaitsevan rakennuksen muutospirustukset (27.1. 70 §); Volvo-Auto Oy:n Munkkisaaren korttelissa n:o 240 sijaitsevan rakennuksen muutospirustukset (27.1. 71 §); Trustivapaa Bensiini Oy:n Herttoniemen öljysatamaan rakennettavan lisärakennuksen ja uudisrakennuksen (27.1. 72 §, 24.2. 147 §); Wärtsilä-yhtymä Oy:n Hietalahden vuokra-alueelle n:o 176/M suunnitellun kokoonpanohallin (9.3. 194 §); Volvo-Auto Oy:n Munkkisaaren kortteliin n:o 240 suunnitellun varastorakennuksen muutospirustukset (9.3. 198 §); Helsingin Kalapojat -nimisen toiminimen Verkko-saaren savustamoalueelle suunniteltujen rakennusten (23.3. 221 §, 25.5. 353 §) ja Helsingin Satamaväen Osuusruokalan Länsisataman alueelle n:o 257 rakennettavan kahvilarakennuksen (20.4. 279 §).

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Yleisen talletusmakasiinin työ-maksut korotettiin 1.4. lukien (9.3. 190 §) sekä 1.1.1965 lukien (21.12. 761 §).

Laiturihuoltotaksaa korotettiin 1.4. lukien (23.3. 223 §). Sama taksa muutettiin 1.10. lukien siten, että taksan maihinottoa koskevat maksut korotettiin 1.8 % (28.9. 570 §) sekä 1.1.1965 lukien 10 % (21.12. 760 §).

Varastoimisalueiden paikanvuokrataksan B kohtaa päätettiin muuttaa 1.6. lukien.

Kaupunginvaltuuston 14.6.1961 hyväksymän ja sisäasiainministeriön 25.7.1961 vahvistaman liikennemaksutaksan maksut korotettiin 10 % 1.7. lukien ja samalla muutettiin eräiden tavararyhmien nimikkeitä (kvsto 27.5.1964 ja sisäasiainministeriö 26.6.1964).

Satamalaitoksen alusten käyttämisestä kannettavia korvauksia sekä koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksaa päätettiin korottaa 1.11. lukien (16.9. 548 § ja 28.9. 571 §).

Sopimuksilla vuokrattujen varastotilojen vuokrat korotettiin 1.6.1965 lukien seuraaviksi: vanhat kylmät tilat 2 mk/m²/kk, uudet kylmät tilat 2.50 mk/m²/kk ja lämmitettävät tilat 3 mk/m²/kk (21.12. 759 §).

Esitäyksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista, jotka koskivat: varastoalueen vuokraamista Sörnäisten satamasta Riihimäen Saha Oy:lle (27.1. 63 §); Munkkisaaren asemakaavan muuttamista ja laiturin jatkeen rakentamista (10.2. 108 §, 31.8. 529 §); varastoalueiden vuokraamista Herttoniemestä (10.2. 111 §, 20.4.

280 §); yleiskustannusprosentin vahvistamista satamarakennusosaston tölle (24.2. 165 §); ansiomerkkien myöntämistä satamalaitoksen viranhaltijoille (9.3. 185 §); Länsisataman asemakaavanmuutosta (9.3. 191 §); satama-alueen maanpuoleisen rajan muuttamista Lauttasaaressa (23.3. 222 §); Sörnäisten aseman satamatoimiston piirustuksia (4.5. 317 §); Suomen Satamaliiton ehdotusta liikennemaksujen korottamisesta (4.5. 319 §); Sörnäisten ratapihan järjestelyä (25.5. 348 §); varastorakennustontin vuokraamista Munkkisaaresta Volvo-Auto Oy:lle (8.6. 394 §); Sörnäisten satamaraiteiston siirtämistä Valtionrautateiden omistuksesta kaupungille (12.10. 594 §); laitoksen eräiden virkojen järjestelyä (26.10. 616 §, 21.12. 756 §) sekä Sörnäisten sataman väliaikaisen matkustajapaviljongin rakentamista (14.12. 738 §).

Lausunnot. K a u p u n g i n h a l l i t u k s e l l e annettiin mm. seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: eräiden satamavirkailijoiden palkkaamista ja työolosuhteiden järjestämistä (27.1. 58 §); Moottorinkuljettajat-yhdistyksen anomusta liikennöimisluvan uusimisesta (27.1. 59 §); Lauttasaaren sillan läppäosan sijoitusta (27.1. 60 §); Mustikkamaan ulkopuiston suunnittelutyötä (27.1. 61 §); erään liikennevahingon aiheuttamien korvausten suorittamista kaupungin varoista (10.2. 97 §); varastoalueen vuokraamista Herttoniemestä Aluma Oy:lle (10.2. 110 §); Taivallahdessa olevan betonitehtaan vuokraoikeuden jatkamista (10.2. 113 §); Wärtsilä-yhtymä Oy:n anomusta Munkkisaaren asemakaavan muuttamisesta ja lisäalueen vuokraamisesta (24.2. 146 §); Kulosaaren ja Mustikkamaan välisen sillan yhdistämistä Mustikkamaan ulkoilupuiston tieverkkoon (9.3. 188 §); autolauttaliikenteen liikennemaksuja (9.3. 189 §, 1.6. 377 §); alueiden varaamista puhtaanapito-osaston tarpeisiin (9.3. 192 §); merikapteenin pätevyyttä edellyttävien virkojen ikälisiin tai eläkkeeseen vaadittavaa palvelusta (23.3. 217 §); huoltoaseman sijoittamista Katajanokalle (6.4. 254 §); Hakaniemen laiturin vesipostia (20.4. 277 §); tavarän säilyttämisaikaa yleisessä tullivarastossa (20.4. 278 §); Herttoniemen sataman yleissuunnitelmaa ja maa-alueen arvioimista (20.4. 285 §); lauantaisin ja juhlapäivien aattoina tehdystä työstä maksettavaa lisä- ja ylityökorvausta (8.6. 389 §); sillan rakentamista Puotilasta Vuosaareen (22.6. 424 §); satamalaitoksen pääoma-arvojen (arvioinnin) tarkistamista (22.6. 425 §); Oulunkylän-Herttoniemen radan kiskotuksen uusimista (22.6. 426 §); kuntoonpanotöiden suorittamista seurakunnille luovutettavalla alueella Fastholmassa (22.6. 427 §); Katajanokan ja Eteläsataman raiteistosuunnitelmia (31.8. 492 §); satamien valaistuksen suunnittelun, rakentamisen, käytön ja kunnossapidon siirtymistä sähkölaitokselta satamalaitokselle (31.8. 498 §); Laajasalon Pienkiinteistöyhdistyksen anomusta pyykkilaiturin rakentamisesta Hevossalmen alueelle (28.9. 567 §); Jorvaksentien liittymisteiden rakentamista (12.10. 597 §); Pihlajasaaren lähtölaiturin rakentamista Merisatamaan (26.10. 622 §); tavarakeskukseen rakentamista Pasilan alueelle (26.10. 625 §); lumenkaatopaikkakomitean mietintöä (9.11. 650 §); Länsisataman asemakaavan muutosta (23.11. 694 §); varastorakennuksen rakentamista Sörnäisten satamaan Sompasaareen (14.12. 737 §) sekä helikopteriaseman perustamista turisteja varten (21.12. 764 §).

P a l k k a l a u t a k u n n a l l e annettiin lausunto, joka koski sairauden takia työhönsä kykenemättömien henkilöiden siirtämistä eläkkeelle (8.6. 385 §).

Vapaavaraston tiloja rakennusvaiheessa

Satamalaitos

Satamalaitoksen ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta johti satamajoht. Kristian Eiro ja osastopäällikköinä toimivat kansliaosastolla siht. Sampsa Järvelä, kassa- ja tiliosastolla satamakamr. Paavo Jäntti, satamaliikenneosastolla satamakapt. Georg Häggström, varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla varastomistojen joht. Tauno Teräs sekä satamarakennusosastolla satamarak.pääll. Veli Rahikainen. Varastoimis- ja laiturihuolto-osastosta 1.4. erotetulla nosturiosastolla toimi osastopäällikkönä nosturi-ins. Veikko Heinonen.

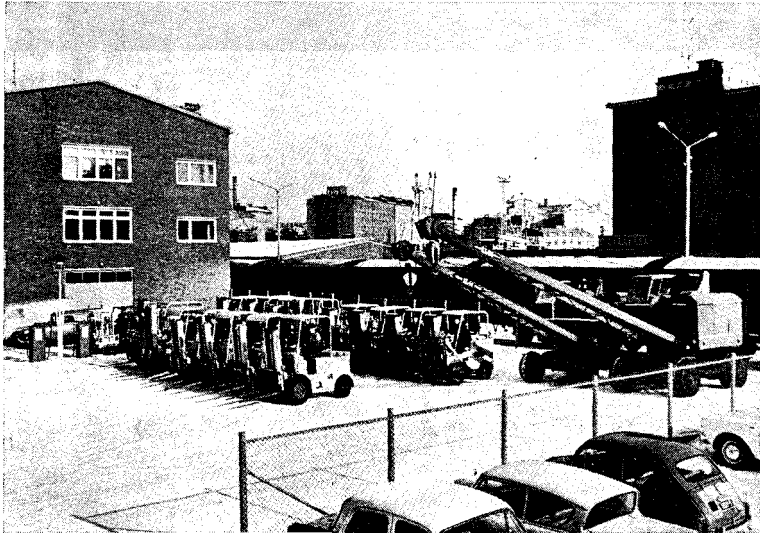
Henkilökunta

Satamalaitoksen palveluksessa oli 31.12. henkilökuntaa seuraavasti: virkasuhteessa olevia 620, työsuhteessa kuukausipalkkaisia 182 ja tuntipalkkaisia 495. Henkilökunta jakaantui satamalaitoksen eri osastoille seuraavasti:

	Virka- suhteessa	Työsuhteessa	
		Kuukausi- palkkaisia	Tunti- palkkaisia
Kansliaosasto ¹⁾	7	1	—
Kassa- ja tiliosasto	41	4	—
Satamaliikenneosasto	36	18	—
Varastoimis- ja laiturihuolto-osasto	256	96	7
Nosturiosasto	229	—	—
Satamarakennusosasto	51	63	488
Yhteensä	620	182	495

Henkilökunnasta oli miespuolisia 1 180 ja naispuolisia 117.

¹⁾ Satamajohtaja mukaan luettuna.

Satamalaitoksen kuljetuskalustoa

Varastorakennukset, laituripituus ym.

Eteläsataman varastorakennusten lattia-ala oli kertomusvuoden päättyessä 96 475 m² ja Länsisataman varastorakennusten 39 900 m². Katajanokan 9 400 m²:n suuruinen varastorakennus K 7 valmistui kertomusvuoden aikana. Ruoholahdesta ostettiin Korpivaara Oy:ltä 350 m²:n suuruinen rakennus ja se vuokrattiin Autonovo Oy:lle tullivarastoksi. Länsisataman laiturivarasto L:n ja vapaavaraston R-rakennuksen rakennustöitä jatkettiin.

Kaupungin omistamien, vähintään 2 m:n syvyisten varsinaisten meriliikennelaiturien pituus oli kertomusvuonna 6 878 m, johon ei sisälly saaristoliikennelaitureita eikä rakennustarvikkeiden yms. purkamiseen tarkoitettuja laitureita, vaikka niiden syvyys olisi yli 2 m. Hanasaareen valmistui 250 m uutta laituria ja Sompasaareen 100 m:n pituinen hiekkalaituri. Herttoniemen öljylaituri uusittiin.

Vesialueita täytettiin satamarakennusosaston valvonnassa yhteensä 93 670 m², josta sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 57 680 m².

Kertomusvuoden päättyessä oli satamalaitoksella 84 laiturinosturia, 11 autonosturia, 58 haarukkatrukkia sekä 4 vaunusiirtotraktoria. Kertomusvuoden aikana hankittiin 4 uutta laiturinosturia ja 2 haarukkatrukkia. Yksi autonosturi poistettiin käytöstä.

Satamaliikenne

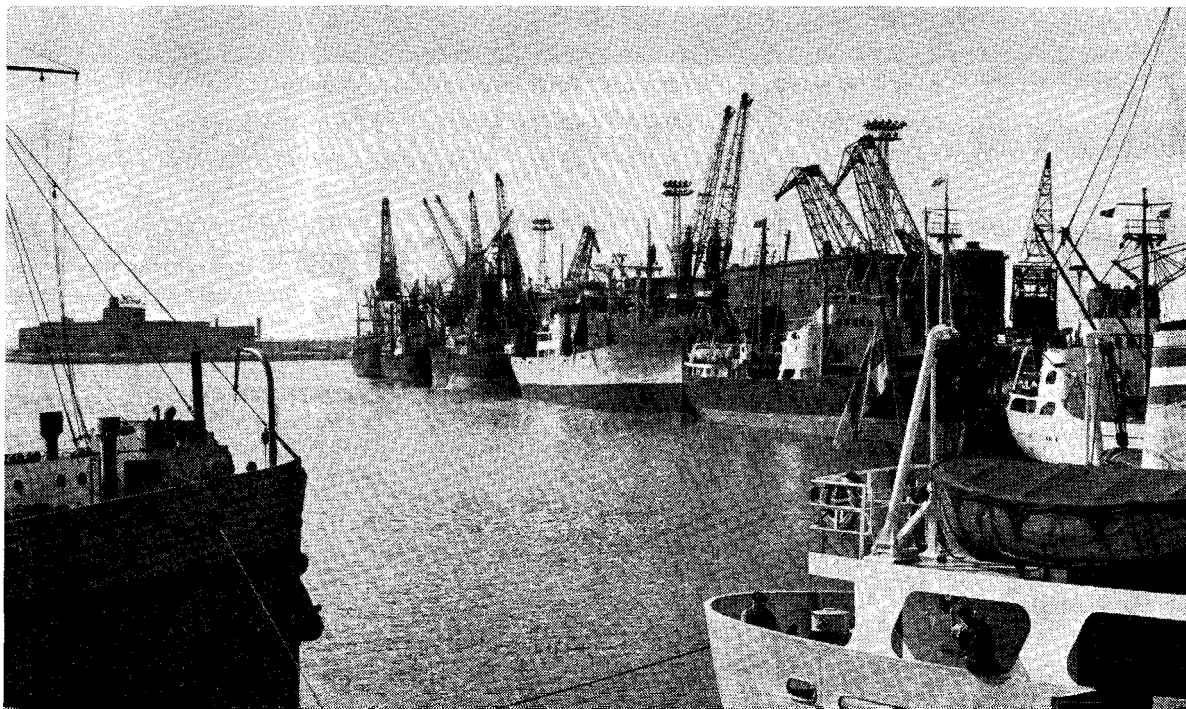
Kertomusvuoden aikana jatkui liikenne läpi talven. Satama-alue jäätui 18.12. 1963 ensimmäisen kerran, mutta kun tammikuu oli harvinaisen lämmin, ei jäätä muodostunut mainittavasti. Vasta 15.2. jäänmurtaja Otso oli ensimmäisen kerran

työssä laivoja avustamassa. Porkkalan väylää alettiin käyttää 17.2. Harmajan väylä avattiin liikenteelle 31.3. Huhtikuussa ja toukokuussa oli satamassa erittäin vilkasta, esim. 11.5. oli satamassa 44 alusta, joista osa joutui odottamaan laituripaikkaa.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 7 652 (ed. v. 7 440) alusta, joiden nettovetomäärä oli 4 417 788 (3 785 574) rekisteritonnia, ja sieltä lähti 7 644 (7 422) alusta, joiden nettovetomäärä oli 4 411 707 (3 764 402) rekisteritonnia. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä lisääntyi 212 aluksella ja vetomäärä 632 214 rekisteritonnilta eli 16.7 %, lähteneiden alusten lukumäärä lisääntyi 222 aluksella ja vetomäärä 647 305 rekisteritonnilta eli 17.2 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia
<i>Saapuneet alukset:</i>						
Tammikuu	258	244 798	22	21 544	280	266 342
Helmikuu	228	283 359	74	14 386	302	297 745
Maaliskuu	216	253 537	10	7 500	226	261 037
Huhtikuu	298	291 534	51	30 231	349	321 765
Toukokuu	375	329 185	476	53 799	851	382 984
Kesäkuu	436	402 889	460	40 840	896	443 729
Heinäkuu	422	507 225	530	57 650	952	564 875
Elokuu	437	454 552	408	46 996	845	501 548
Syyskuu	361	293 778	476	62 686	837	356 464
Lokakuu	337	284 089	464	42 745	801	326 834
Marraskuu	346	306 053	410	47 337	756	353 390
Joulukuu	314	303 294	243	37 781	557	341 075
Koko vuosi	4 028	3 954 293	3 624	463 495	7 652	4 417 788
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 178	1 291 624	273	136 675	1 451	1 428 299
Mualla kotimaassa	715	658 907	3 351	326 820	4 066	985 727
Ulkomailla	2 135	2 003 762	—	—	2 135	2 003 762
<i>Lähteneet alukset:</i>						
Tammikuu	235	219 538	22	21 544	257	241 082
Helmikuu	227	266 411	74	14 386	301	280 797
Maaliskuu	195	223 974	10	7 500	205	231 474
Huhtikuu	319	325 931	51	30 231	370	356 162
Toukokuu	369	339 265	476	53 799	845	393 064
Kesäkuu	435	400 417	460	40 840	895	441 257
Heinäkuu	445	530 810	530	57 650	975	588 460
Elokuu	432	444 703	408	46 996	840	491 699
Syyskuu	370	304 214	476	62 686	846	366 900
Lokakuu	336	281 888	464	42 745	800	324 633
Marraskuu	338	295 314	410	47 337	748	342 651
Joulukuu	319	315 747	243	37 781	562	353 528
Koko vuosi	4 020	3 948 212	3 624	463 495	7 644	4 411 707
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 175	1 287 243	273	136 675	1 448	1 423 918
Mualla kotimaassa	713	651 147	3 351	326 820	4 064	977 967
Ulkomailla	2 132	2 009 822	—	—	2 132	2 009 822

Kevätruuhkaa Länsisatamassa

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli 514 eli 14.6 % ja vetomäärä 603 864 nettorekisteritonnia eli 18.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 524 eli 15.0 % ja vetomäärä 618 955 rekisteritonnia eli 18.6 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Saapuneista aluksista oli suomalaisia 1 893, yhteensä 1 950 531 nettorekisteritonnia eli 49.4 % ja ulkomaisia 2 135, yhteensä 2 003 762 rekisteritonnia eli 50.6 % ulkomaisessa merenkulussa saapuneiden alusten koko vetomäärästä. Lähteneistä aluksista oli suomalaisia 1 888, yhteensä 1 938 390 rekisteritonnia eli 49.0 % ja ulkomaisia 2 132, yhteensä 2 009 822 nettorekisteritonnia eli 51.0 % ulkomaisessa merenkulussa lähteneiden alusten vetomäärästä.

Rannikkoliikenne. Sekä saapuneiden että lähteneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 302 eli 7.7 % pienempi ja vetomäärä 28 350 nettorekisteritonnia eli 6.5 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna meritse 2 853 770 painotonna tavaraa ja lähti ulkomaille 527 231 painotonna. Koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 3 381 001 painotonna (ed. v. 2 618 820, 609 274 ja 3 228 094). Tuonti lisääntyi kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten 234 950 painotonna eli 8.9 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne lisääntyi 152 907 painotonna eli 4.7 % viennin vähentyessä 82 043 painotonna eli 13.4 %.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuoden aikana eri kuukausille seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti painotonna	Vienti painotonna	Yhteensä painotonna
Tammikuu	199 395	42 439	241 834
Helmikuu	244 451	47 234	291 685
Maaliskuu	218 530	38 121	256 651
Huhtikuu	267 814	64 960	332 774
Toukokuu	232 784	43 826	276 610
Kesäkuu	200 394	47 167	247 561
Heinäkuu	232 278	40 149	272 427
Elokuu	250 085	41 801	291 886
Syyskuu	194 802	44 236	239 038
Lokakuu	210 330	39 577	249 907
Marraskuu	279 245	44 171	323 416
Joulukuu	323 662	33 550	357 212
Koko vuosi	2 853 770	527 231	3 381 001

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 1 713 967 painotonna eli 60.0 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 1 139 803 painotonna eli 39.9 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 204 195 painotonna eli 38.7 % Helsingin viennistä ja ulkomaiset alukset 323 036 painotonna eli 61.3 %. Koko Helsingin sataman tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1 918 162 painotonna eli 56.7 % ja ulkomaisten alusten osalle 1 462 839 painotonna eli 43.3 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 63.7 % ja ulkomaisilla aluksilla 36.3 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 43.3 % ja ulkomaisilla aluksilla 56.7 %, koko tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 59.9 % ja ulkomaisten alusten osalle 40.1 %.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1964 ja 1963 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1964 Painotonna	1963 Painotonna
Kappaletavara	373 392	338 096
Metallit ja metallitavara	326 134	273 470
Vilja ja viljatuotteet	61 480	113 046
Kivihiihi ja koksi	717 523	656 529
Öljyt	890 973	780 777
Lannoitusaineet	6 843	42 751
Muu tavara	477 425	414 151
Yhteensä	2 853 770	2 618 820

Vientitavarat jakaantuivat v. 1964 ja 1963 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1964	1963
	Painotonna	Painotonna
Kappaletavara	55 681	43 846
Paperi	94 205	102 520
Pahvi ja kartonki	31 673	45 750
Puuhioke ja selluloosa	20 523	61 907
Vaneri	26 497	30 000
Sahattu puutavara	147 325	147 375
Sahaamaton puutavara	21 666	57 799
Muu tavara	129 661	120 077
Yhteensä	527 231	609 274

Sahattua puutavaraa vietiin kertomusvuonna 52 577 std, edellisenä vuonna 52 374 std. Sahaamatonta puutavaraa vietiin kertomusvuonna 45 320 m³, edellisenä vuonna 111 604 m³. Nämä määrät sisältyvät painotonneina ilmaistuina edellä olevaan tilastoon.

Kotimainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kotimaasta tavaraa 1 280 292 painotonna ja lähti 62 378 painotonna. Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 1 342 670 painotonna (ed. v. 1 251 475, 26 382 ja 1 277 857 painotonna). Tavaraliikenne lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 64 813 painotonna eli 5.1 %.

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavararyhmä	1964	1963
	Painotonna	Painotonna
Sahattu puutavara	—	204
Halot	923	5 507
Hiekka	781 870	838 773
Kalkki ja sementti	180 805	167 879
Öljyt	316 445	236 188
Kasvikset	159	2 047
Kalat	90	100
Muu tavara	—	777
Yhteensä	1 280 292	1 251 475

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavararyhmä	1964	1963
	Painotonna	Painotonna
Öljyt	30 447	21 609
Sahattu puutavara	67	—
Hiekka	—	50
Sementti	—	170
Koksi	30 689	3 702
Muu tavara	1 175	851
Yhteensä	62 378	26 382

Ulkomainen matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna 89 748 matkustajaa ja lähti 93 506 (ed. v. 75 470 ja 77 002).

Jäänmurtaja Otso oli kulussa kaikkiaan 193 t kulkien tänä aikana 662 meripeninkulmaa. Polttoöljyä kului 208 tn, koneöljyä 395 kg ja hiiliä 3 320 kg. Alus toimitti 67 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 12 900 mk. Alus oli telakalla vuosikorjausta varten 10.8.—1.9. välisenä aikana.

Satamajäänmurtaja Turso oli kulussa 783 t kulkien tänä aikana 3 344 meripeninkulmaa. Se kulutti polttoöljyä 139 tn ja koneöljyä 997 kg. Turso toimitti 901 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 157 855 mk. Turso antoi aluksille 390 m³ vettä, jonka kuljetuksesta veloitettiin 3 883 mk. Alus oli telakalla 29.4.—6.6. välisenä aikana vuosikorjausta varten.

Satamavesipostit. Vesimittareiden mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 114 532 m³, josta 82 885 m³ myytiin aluksille, 6 824 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille, jäänmurtaja Otso käytti 311 m³ ja Turso 563 m³. Loppuosa oli huk kavettä.

Kompassin tarkistus. Kompassejaan tarkistuttamassa kävi kertomusvuonna kaikkiaan 55 alusta, joista 23 oli kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 32 tarkistuspaalustoon. Alukset maksoivat poijun tai paaluston käytöstä yhteensä 500 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena hyväksyttiin satama-alueella liikennöimään 24 vuokramoottorivenettä.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 103 760 (ed. v. 100 514) ja tuntimäärä oli 3 246 t eli 3.2 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Lisäystä käyttötuntimäärässä tapahtui seuraavasti: Jätkäsaaren laituri 7 885 t eli 19.5 %, Hanasaaren laiturin satamanosturit 129 t eli 4.2 % ja 150 tonnin nosturi 39 t eli 70,9 %. Matkustajalaiturin nosturien käyttötuntimäärä väheni 1 562 t eli 14.7 %, Katajanokan nosturien 1 077 t eli 2.8 %, Saukon hiilisataman nosturien 1 874 t eli 22.6 % sekä Jätkäsaaren laiturin 25 tonnin nosturin 294 t eli 21.4 %. Eri kuukausien käyttötuntimäärät jakaantuivat seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsatama		Länsisatama			Sörnäisten satama		Käyttö- tunteja yhteensä
	Matkusta- jalaituri	Kataja- nokka	Jätkäsaari		Saukko	Hanasaari		
	kpl-tava- ranosturit 6 kpl	kpl-tava- ranosturit 28 kpl	25-tonnin nosturi 1 kpl	kpl-tava- ranosturit 33 kpl	Hiili- nosturit 11+3 kpl	kpl-tava- ra + hiili- nosturit 2 kpl	150-ton- nin nosturi 1 kpl	
1964								
Tammikuu	551	3 006	90	3 551	799	305	6	8 308
Helmikuu	1 024	2 702	59	3 421	368	227	4	7 805
Maaliskuu	975	3 259	45	4 042	281	110	7	8 719
Huhtikuu	1 114	4 026	126	4 875	425	323	20	10 909
Toukokuu	879	3 374	140	4 105	438	262	14	9 212
Kesäkuu	682	3 591	118	4 334	501	298	5	9 529
Heinäkuu	424	2 773	72	3 584	503	249	4	7 609
Elokuu	467	2 656	65	3 386	405	349	5	7 333
Syyskuu	619	2 549	117	3 296	541	267	13	7 402
Lokakuu	687	2 775	57	4 244	729	293	4	8 789
Marraskuu	867	2 891	80	3 964	487	291	3	8 583
Joulukuu	776	3 445	111	4 063	940	218	9	9 562
Koko vuosi	9 065	37 047	1 080	46 865	6 417	3 192	94	103 760
Näistä ylityötunteja	1 018	4 273	350	6 657	832	246	41	13 417
1963	10 627	38 124	1 374	38 980	8 291	3 063	55	100 514
Näistä ylityötunteja	1 455	4 868	387	5 126	902	162	13	12 913

Hiilinostureilla purettujen alusten lukumäärä oli kertomusvuoden aikana 430. Aluksista purettiin 286 179 tn hiiltä ja koksia. Hiilitarhoista kuormattiin hiiltä ja koksia 30 567 tn.

Kappaletavaranoistureilla purettiin tai lastattiin yhteensä 2 523 alusta, joista 1 052 Katajanokalla, 1 145 Länsisatamassa ja 326 Matkustajalaiturilla.

Autonostureiden (11 kpl) työtuntien lukumäärä oli 9 981.

Haarukkatrukkien (58 kpl) työtuntien lukumäärä oli 92 522 ja *vaunusiirtotraktoreiden* (4 kpl) 1 104.

Varastoimis- ja laiturihuoltotoiminta

Yleiseen varastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneina v. 1962 —1964 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1964		1963		1962	
	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu
Tammi-maaliskuu.....	8 640	12 073	5 253	9 080	9 590	7 630
Huhti-kesäkuu	13 426	7 768	11 797	9 856	7 618	9 632
Heinä-syyskuu	7 181	10 029	9 953	9 905	10 277	10 010
Loka-joulukuu	8 744	8 218	12 655	8 558	11 648	9 527
Koko vuosi	37 991	38 088	39 658	37 399	39 133	36 799

Kertomusvuoden alkaessa oli varastossa tavaraa 18 422 tn, joten varastoituna oli yhteensä 56 413 tn. Varastosta annettiin 38 088 tn ja v:een 1965 jäi varastoon 18 325 tn. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 76 079 tonniin, vastaten 77 057 tn v. 1963 ja 75 932 tn v. 1962.

Yleiseen varastoon otettujen tavarakerien lukumäärä oli kertomusvuonna 5 864, edellisenä vuonna 7 566 ja 8 049 v. 1962. Yleisestä varastosta annettujen tavarakerien lukumäärä oli vastaavasti 24 120, 28 181 ja 33 744.

Yleisen varaston tallettajille annettiin vastaanottokuitteja 5 864, edellisenä vuonna 7 566 ja 8 049 v. 1962. Talletustodistuksia warrantteineen annettiin vastaavasti 9, 85 ja 25.

Kertomusvuonna oli käytössä 4 autovaakaa. Punnitustodistuksia annettiin 57 758, edellisenä vuonna 66 441 ja 72 741 v. 1962.

Maan muista satamista saapui tullaamatonta tuontitavaraa, joka laiturihuollon toimesta purettiin satamalaitoksen makasiineihin seuraavasti:

Vuosineljännes	1964 tn	1963 tn	1962 tn
Tammi-maaliskuu	3 249	2 717	2 450
Huhti-kesäkuu	3 027	4 148	2 587
Heinä-syyskuu	3 305	2 817	3 853
Loka-joulukuu	4 542	3 480	2 577
Koko vuosi	14 123	13 162	11 467

Laiturihuoltotoimintaa v. 1964—1962 valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja vuosineljännes	Alusten lukumäärä	Tavaralähetysten lukumäärä		Kokonaislasi tonnia	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1964					
Tammi-maaliskuu	507	55 943	53 710	259 410	179 240
Huhti-kesäkuu	710	60 018	57 002	300 799	200 200
Heinä-syyskuu	656	52 128	49 918	235 497	141 481
Loka-joulukuu	593	63 066	60 712	274 398	186 756
Koko vuosi	2 466	231 155	221 342	1 070 104	707 677
1963	2 026	211 847	204 525	968 040	652 329
1962	2 220	235 045	226 344	978 225	671 028

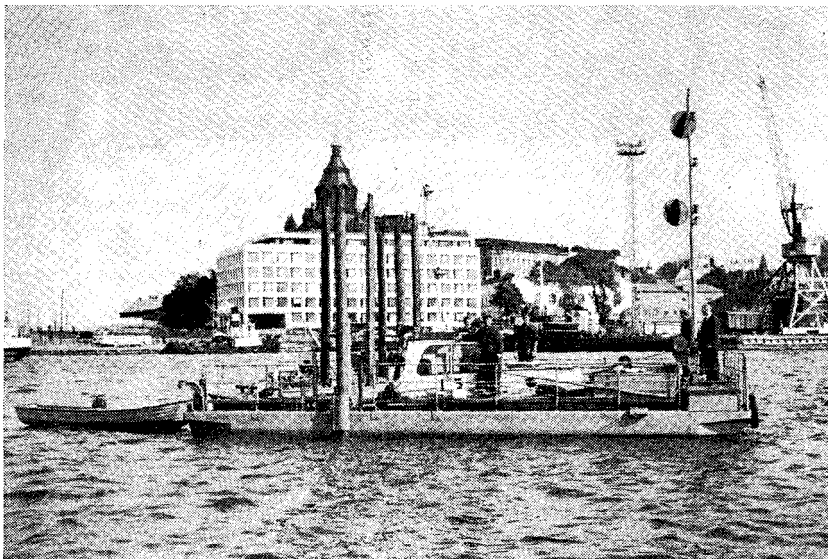
Tullipakkahuoneen ulkopuolella toimiva vaakamestari. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettuihin punnituksiin käytettiin yhteensä 8 803 t ja tavaraa punnittiin 46 187 tn. Toimituksista vaakamestari kantoi korvauksia kaikkiaan 38 049.20 mk, mistä määrästä tuli hänen omaksi palkakseen 11 400 mk, hänen apulaistensa palkkioihin 22 235 mk ja muihin kustannuksiin 4 414.20 mk.

Satamarakennustoiminta

Toimintapiiri ja työvoima. Satamarakennusosaston varsinaisiin tehtäviin kuuluu satama-alueiden, laiturien ja väylien suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito, satamien rakennusten kunnossapito, satamiin kuuluvien kaupungin huolehdittavien rautateiden kunnossapito, suunnittelu ja rakentaminen, satama-alueilla olevien katujen ja liikenneväylien rakentaminen ja kunnossapito ja näiltä alueilta vuokrattavien tonttien merkitseminen. Satamarakennusosasto suorittaa vastaavanlaisia tehtäviä myös satamaliikenteelle osittain luovutetuilla alueilla sekä muuallakin kuin satama-alueilla niiden rautatieraitteiden kunnossapidon ja rakentamisen, joista huolehtiminen kuuluu kaupungille. Niin ikään satamarakennusosasto suunnittelee ja rakentaa sille kuuluvat sillat sekä suorittaa toimintapiiriinsä liittyviä töitä kaupungin muiden viranomaisten ja yksityisten laskuun.

Satamarakennusosasto teki esityksen tai antoi lausunnon satamalautakunnalle 100 asiasta, joista 47 koski rakentamista tai suunnittelua, 6 vuokrausasioita tai rakennusten piirustuksia ja 47 hallinto-, henkilö- tai palkka-asioita. Satamarakennusosasto antoi lausuntoja myös muille kaupungin viranomaisille.

Satamarakennusosaston teknilliseen henkilökuntaan kuului satamarakennuspäällikkö, suunnittelupäällikkö, työpäällikkö, yli-insinööri, 10 insinööriä, 2 arkkitehtia, 3 mittausteknikkoa ja 7 piirtäjää sekä piirtäjäapulainen. Kirjanpidosta, työntekijöiden kortistosta ja muista toimistotehtävistä huolehti osaston kamreeri, kirjanpitäjä ja 4 toimistoapulaista. Tilapäisiä viranhaltijoita oli kaksi toimistoapulaista. Suoranaista työnjohtoa hoiti 27 vakinaista rakennusmestaria (5 vakinaisen rakennusmes-

Väylähara

arin virkaa oli avoinna), ylikonemestari ja keskimäärin 19 ylimääräistä rakennusmestaria. Työntekijäin määrä oli vuoden lopussa 572. Työntekijöistä 6 kuoli ja 19 siirtyi eläkkeelle. Vuosilomaa sai 503 työntekijää yhteensä 13 648 työpäivää. Työntekijäin sairaustapauksia oli 646 ja sairauslomapäiviä 11 880, joista 7 644 täysin, 3 879 kahden kolmanneksen ja 357 puolin palkkaeduin.

Satamat. *Satamien kunnossapito.* Määrärahoja oli talousarviossa 1 202 000 mk. Ylitysoikeus oli 205 000 mk, kustannukset 1 393 463.53 mk ja säästö 13 536.47 mk.

Määrärahat ja niiden käyttö jakautuivat seuraavasti: rakennuksia varten oli määrärahoja 245 000 mk, ylitysoikeutta myönnettiin 25 000 mk, menot olivat 269 910.56 mk ja säästö 89.44 mk; tilillä Kiinteät laitteet oli määrärahoja 800 000 mk, ylitysoikeutta myönnettiin 180 000 mk, menot olivat 971 347.94 mk ja säästö 8 652.06 mk; tilillä Irtonaiset laitteet oli määrärahoja 110 000 mk, menot olivat 106 059.16 mk ja säästö 3 940.84 mk; tilillä Yleiset laitteet määrärahoja 46 000 mk, menot 45 358.69 mk ja säästö 641.31 mk sekä tavarain poistamiseen satama-alueelta määrärahoja 1 000 mk, josta käytettiin 787.18 mk ja säästy 212.82 mk.

Rakennusten korjaus ja kunnossapito kohdistui edelleenkin niiden kunnon säilyttämiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin sekä muutoksiin.

Herttoniemen öljypistolaituri ja satamakonttorin laiturin Saukossa uusittiin perusteellisesti. Kalastajainlaiturin kansi Eteläsatamassa naulattiin uudelleen. Ruoholahden purkauslaituri n:o 5, Lauttasaaren ent. lauttalaituri ja Ruoholahden höyrypursilaituri purettiin.

Pelastusvälineiden kunnossapito ja raitojen viereisten aitojen asettaminen suoritettiin tavanomaisesti. Satamalaitoksen veneet, väyläviitat, valopojut ja loistot huollettiin.

Uudisrakennukset. Määräraha oli talousarviossa koneellisten laitteiden 900 000 mk:n hankintamäärärahaa lukuun ottamatta 16 544 000 mk, v:lta 1963 siirtyi 3 033 782.51 mk, ylitysoikeus oli 145 000 mk. Käytettävissä olleista varoista, jotka olivat 19 722 782.51 mk, käytettiin 13 451 799.05 mk, v:een 1965 siirtyi 6 270 983.46 mk.

Talousarvion- ja lisämäärärahat	Siirto v:lta 1963		Menot	Siirto v:lle 1965
Laiturit, väylät, rautatiet ja kadut	11 219 000	1 179 744.43	8 327 519.03	4 071 225.40
Rakennukset	4 223 000	952 301.55	3 619 913.55	1 555 388.00
Työlaivasto	1 247 000	901 736.53	1 504 366.47	644 370.06
Yhteensä	16 689 000	3 033 782.51	13 451 799.05	6 270 983.46

Laiturit. Rakennusten kustannukset jakautuivat seuraavasti: Sörnäisten satamat 4 997 009.02 mk, Länsisataman satamat 1 282 755.12 mk, Eteläsataman satamat 143 205.50 mk sekä eri satamissa suoritettujen töiden kustannukset 1 904 549.39 mk eli yhteensä 8 327 519.03 mk. Hankkijain tililtä siirtyi v:een 1965 202 707.46 mk.

Jätkäsaaren laiturin jatkeen rakennustyöt aloitettiin. Perustusta varten toi Mouritzen & Co:n hiekankuljetusalus s/p Halvos paikalle 152 000 m³ hiekkaa. Paa-lutus aloitettiin joulukuussa ja puupaaluja ennätettiin lyödä 100 kpl.

Sompasaaren laiturilla valmistui lisää laituria 135 m ja Sompasaaren hiekkalaituria 105 m. Sompasaaren kalliota louhittiin n. 33 000 m³ ja Nihtisaaresta n. 32 000 m³.

Herttoniemen teollisuussataman suunnittelua ja tutkimustöitä jatkettiin.

Munkkisaaren laiturin noin 70 m:n pituisen eteläjatkeen rakennustyöt annettiin urakoitsijan Yleinen Insinööritoimisto Oy:n tehtäväksi. Urakkasumma oli 1 075 000 mk. Työt aloitettiin 3.11.

Väylät. Ketjukauharuoppurilla ruopattiin Hanasaaren uuden laituriosan edusta ja jatkettiin Hanasaaren väylän syventämistä —9.6 metriseksi.

Rautatiet. Pasila-Kumpula-Sörnäisten radalla aloitettiin urakoitsijan Insinööritoimisto Oy Veston keskeyttämät tunnelin louhintatyöt 13.4., louhinta valmistui 1.9.

Kumpulantien katusillan rakentaminen aloitettiin 3.9. ja se avattiin liikenteelle 24.12.

Kumpulan yhdysraiteen naulaaminen aloitettiin. Arabian ja Kyläsaaren rata-pihan yhdysraide valmistui.

Satamaradan siirtotyöt Marian sairaalan luona suoritettiin melkein loppuun.

Kadut, kentät ja viemärit. Asfaltilla päällystettiin katuja ja kenttiä seuraavasti: Jäänmurtajalaituri Hietalahdessa n. 450 m², Neptuninkatu n. 2 900 m², Murtajankatu n. 1 600 m², Saukon laiturei n. 8 000 m², Hernematalankatu n. 800 m², Hernesaaren ranta n. 9 900 m², Kalamatalankatu 1 400 m², Fordin laiturei n. 2 500 m², Pihlajasaaren vuorovenelaiturin kenttä n. 1 000 m², Katajanokan huoltorakennuksen eteläpuolella n. 800 m², Katajanokan varastorakennus 3:n kenttä n. 2 400 m²,

Kruunuvuorenkatu n. 950 m², Hanasaarenkatu n. 1 000 m², Hanasaaren laiturin jatke ja päätytie n. 2 000 m².

Rakennukset. Rakennusten kustannukset jakautuivat seuraavasti: Katajanokan III varastorakennus 1 708 790.25 mk, Katajanokan huoltorakennus 2 040 mk, varastorakennusten tavarahissien uusiminen 92 942.44 mk, Haagan maaliikennekeskuksen suunnittelu ja tutkiminen 2 652 mk, Matkustajalaiturin lämpökeskus 2 909.60 mk, H- ja I-makasiinien lastauslaiturien uusiminen 94 326.80 mk, Matkustajalaiturin kellarivaraston seinäeristykset 17 846 24 mk sekä varastorakennus 35 666.73 mk, Jätkäsaaren laiturin varasto 804 912.19 mk, Länsisataman I varastorakennuksen hissit 182.61 mk sekä kevytrakenteinen talletusvarasto 27 342.70 mk, Lauttasaaren telakka 946.74 mk, Länsisataman telakka 10 964.70 mk ja Länsisataman varasto R 818 390.55 mk, yhteensä 3 619 913.55 mk.

Hankkijain tililtä siirtyi v:een 1965 1 162 509.98 mk.

Länsisatamassa varastorakennus L:n peruspaalutus valmistui 11.2., sokkelimuurit ja laatta 24.9. sekä perusmuuri 15.10. Varsinaisen varastorakennuksen teko annettiin urakalla Laatubetoni Oy:lle. Urakkahinta oli 760 000 mk. Työt aloitettiin 29.9. ja jatkuivat v:n 1965 puolelle.

Länsisataman vapaavaraston työt aloitettiin 28.8. urakoitsijan Laatubetoni Oy:n toimesta, urakkahinta oli 569 000 mk. Rakennustyö jatkui seuraavaan vuoteen.

Katajanokan varastorakennus 3:n vastaanottotarkastus pidettiin ja varasto vastaanotettiin 30.9.

Kanavakatu 8:ssa sijaitsevan varastorakennuksen hissi uusittiin.

Länsisataman H- ja I-makasiinien lastauslaiturit uusittiin ja levennettiin. Työn teki urakalla rak.mest. Jaakko Kankkunen, urakkahinta oli 85 500 mk.

Työlaivasto ja -kalusto. F. W. Holming Oy Raumalla rakensi osastolle itsetyhjentyvän kippiproomu (100 tn), ja Valmet Oy:n Helsingin telakalla valmistui 600 hv:n satamahinaaja, pohjaluukuilla varustettu ruoppaproomu (400 m³) sekä kahmariruoppuri.

Määrärahoja käytettiin seuraavasti: satamahinaaja 26 896 mk, pohjaluukku-proomu 296 000 mk, kahmariruoppuri 535 450 mk sekä kippiproomu 157 500 mk, yhteensä 1 015 846 mk. Hankkijain tililtä siirtyi v:een 1965 467 384 mk.

Yleiset työt. Korjaus ja kunnossapito. Määrärahoja oli talousarviossa 564 000 mk, kustannukset 474 778.80 mk ja säästö 89 221.20 mk.

Määrärahat ja niiden käyttö jakaantuivat seuraavasti: Lauttasaaren sillan käyttö ja kustannukset: määräraha 85 000 mk, menot 83 146.80 mk, säästö 1 853.20 mk; Muut sillat: määräraha 100 000 mk, menot 42 530.60 mk, säästö 57 469.40 mk; Varasto- ja teollisuusalueiden kadut ja rautatiet sekä rantaverhoukset: määräraha 250 000 mk, joka käytettiin kokonaan; Viemärien suistojen ruoppaaminen: määräraha 40 000 mk, menot 12 638.50 mk, säästö 27 361.50 mk; Varasto- ja teollisuusalueiden viemärit, määräraha 15 000 mk, Lumenkaatopaikkojen ruoppaaminen, määräraha 20 000 mk sekä Pesulauttojen korjaus ja kunnossapito, määräraha 30 000 mk, jotka kaikki käytettiin kokonaan; Raiteenpitojärjestelmästä vapautettujen yksityisraiteiden kunnossapito, määräraha 24 000 mk, menot 21 462.90 mk sekä säästö 2 537.10 mk.

Lauttasaaren sillan loppuunkulunutta kantta korjattiin ja paikattiin jatkuvasti, yhteensä n. 200 m². Meilahden sillan kulutuskansi uusittiin.

Varasto- ja teollisuusalueiden katujen ja rautateiden kunnossapito suoritettiin tavanomaisesti. Herttoniemen rautatien pölkkyjä vaihdettiin 207 kpl sekä nostettiin ja oikaistiin raidetta 434 m:n matkalla.

Viemärien suistoista ja lumenkaatopaikoilta ruopattiin ketjuruoppurilla 5 000 m³ liejua.

Pesulautat huollettiin ja korjattiin, uusia tehtiin 2 kpl.

Uudisrakennukset. Määrärahoja oli talousarviossa 3 811 000 mk. V:ltä 1963 siirtyi 1 121 410.97 mk. Käytettävissä olleista varoista, jotka olivat 4 932 410.97 mk, käytettiin 3 750 455.08 mk ja siirtyi 1 181 955.89 mk v:een 1965.

Määrärahat ja niiden käyttö jakautuivat seuraavasti: Katuja ja rautateitä teollisuus- ja varastoalueille sekä rantojen järjestelyt: talousarvion määräraha lisineen 2 182 000 mk, siirtomääräraha 327 527.86 mk, menot 2 071 189.36 mk, v:een 1964 siirtyi 438 338.50 mk; Sillat: määräraha 100 000 mk, siirtomääräraha 238 942.31 mk, menot 118 724.72 mk ja siirto 220 217.59 mk; Kalatukkukeskuksen satamarakennustyöt: määräraha 1 100 000 mk, siirtomääräraha 549 409 mk, menot 1 175 356.10 mk ja siirto 474 052.90 mk; Viemäreitä teollisuus- ja varastoalueille: määräraha 429 000 mk, siirtomääräraha 5 531.80 mk, menot 385 184.90 mk ja siirto seuraavaan vuoteen 49 346.90 mk. Hankkijain tililtä siirtyi 4 000 mk v:een 1965.

Kyläsaaren ja Herttoniemen teollisuus- ja varastoalueilla jatkettiin pengerrystöitä käyttäen kaupungilta tulevaa täytettä. Kyläsaaren alueella päällystettiin asfaltilla katuja n. 24 000 m², Herttoniemessä n. 16 300 m² ja Lauttasaareissa n. 1 000 m².

Sirpalesaaren aallomurtajan pengerrystöitä jatkettiin.

Särkän saarella jatkettiin aallomurtajan kunnostamista, täysin valmiiksi saatiin 40 m kivikorimuuria.

Eläintarhan lahden venelaiturin päätymuuri valmistui.

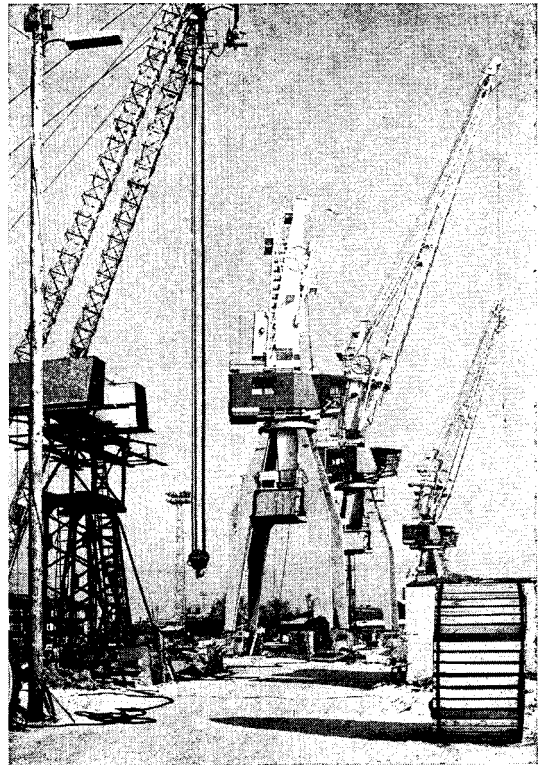
Mustikkamaan sillan liitostiet pengerrettiin.

Verkkosaaren kalatukkukeskuksen väylästä ruopattiin ketjukauharuoppurilla liejua n. 26 000 m³ ja Verkkosaaren tulevan rantamuurin alta n. 27 000 m³ savea. Kalatukkukeskuksen laituri teetettiin Yleinen Insinööritoimisto Oy:llä. Urakkahinta 594 000 mk ja laituri valmistui 15.12.

Rajasampaanrannan viemäriä tehtiin 172 m.

Työllisyystyöt. Kertomusvuonna suoritettut työllisyystyöt ja niiden kustannukset olivat:

	Määrärahat mk	Kustannukset mk	Siirto mk
Sompasaaren ja Nihtisaaren louhintatyöt .	500 000.00	500 000.00	—
Sompasaaren hiekkalaiturin jatkaminen...	300 000.00	300 000.00	—
Vattuniemenkadun kunnostaminen.....	100 000.00	12 236.04	87 763.96
Lauttasaaren rakennusainesatama	665 250.32	649 058.32	16 192.00
Lauttasaaren telakka	1 049 346.63	860 761.89	188 584.74
Länsisataman kenttien viimeistelytyöt ...	247 002.45	247 002.45	—
Jätkäsaaren kannaksen silta	200 000.00	15 101.00	184 899.00
Yhteensä	3 061 599.40	2 584 159.70	477 439.70

Sompasaaren laiturin uusia nostureita

Laskuun suoritettut työt olivat arvoltaan 1 513 239.39 mk ja jakautuivat seuraavasti: satamalaitoksen muille osastoille suoritetuista töistä laskutettiin 1 197.04 mk, kaupungin muille viranomaisille suoritetuista töistä 1 383 523.48 mk sekä yksityisille suoritetuista töistä 128 518.87 mk.

Talo-osaston laskuun tehtiin 85 m:n pituinen viemäri sosiaalivirastotalosta Eläintarhan lahteen. Puhtaanapito-osastoa avustettiin lumitöissä.

Vesilaitokselle louhittiin Marsalkantiellä 90 m pitkä vesijohtokanava. Laitosta avustettiin sukellustöitä vaativissa tehtävissä.

Sähkölaitoksen laskuun jatkettiin Hanasaaren hiililaituria 134 m ja vahvistettiin laiturin viereinen kenttä. Molemmat työt teki Teräsbetoni Oy, edellisen työn urakkasumma oli 1 949 000 mk, jälkimmäisen 72 300 mk ynnä kiskopaalutus. Urakkasopimus laiturityöstä allekirjoitettiin 28.6.1963 ja vastaanottotarkastus pidettiin 17.6. kertomusvuonna.

Hanasaarenkatuun tehtiin 82 m pitkä kokoojaviemäri ja 70 m sadevesiviemäriä, Herttoniemen muuntamon raide saatettiin liikennöitävään kuntoon ja Hanasaaren laiturin rautatieraiteet naulattiin.

Urheilu- ja ulkoiluviraston laskuun hoidettiin ja telakoitiin toimiston ponttoonit ja moottoriveneet. Betoniponttooneja valmistettiin ja asetettiin paikoilleen Vallilan venekerholle 7 kpl, Särkkään 2 kpl ja Ramsaynrantaan 6 kpl.

Teurastamon ratapihan uudelleenjärjestelytyöt suoritettiin loppuun.

Laitureille, silloille, rautateille ja muulle omaisuudelle aiheutuneita vaurioita korjattiin. Raiteenpitojärjestelmän mukaisia kustannuksia vaadittiin tontinhaltijoilta. Poliisilaitoksen veneitä telakointiin. Öljynpuristamo Oy:n, Kaapelitehtaan, Telko Oy:n ja Kesko Oy:n raiteet huollettiin. Yksityisten tontinomistajien viemäreitä yhdistettiin pääviemäriin 8 paikassa.

Merenkävijät-nimisen yhdistyksen laskuun uusittiin Susisaaren telakkarata. Julius Tallberg Oy:n varastoraide Jätkäsaarella korjattiin. Helsingin Työväenyhdistyksen tilauksesta purettiin ja kuljetettiin pois Mustikkamaan tanssilavan betoniset perustukset.

Satamarakennusosaston hallintomenot sekä työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut. Hallintomenojen kustannukset olivat 1 075 478.50 mk jakautuen seuraavasti: Vakinaiset viranhaltijat 758 703.40 mk, Viranhaltijain muut palkkamenot 15 959.30 mk, Työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan palkkamenot 214 854.72 mk, Kaluston hankinta ja kunnossapito 19 887.09 mk, Painatus ja sidonta 653.20 mk, Tarve- rahat 25 142.94 mk, Korvaus automaattisesta tietojen käsittelystä 28 143 mk, Korvaus palkkojen pussituksesta 6 000 mk, Suojavaatetus 1 140.16 mk sekä Autokustannukset 4 994.69 mk.

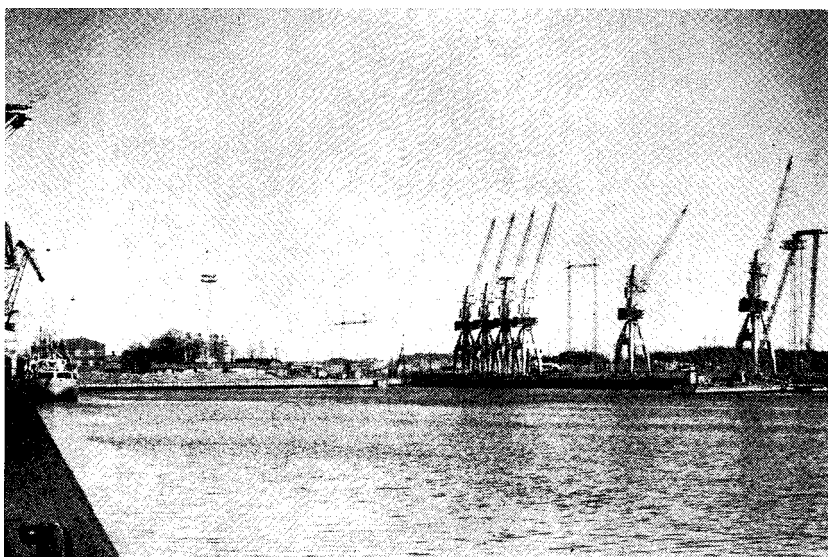
Satamalaitoksen kassa- ja tilitoiminta

Toiminnan tulos. Satamalaitoksen bruttoveloitukset oli kertomusvuonna 32 741 485.77 mk. Mikäli osaston veloittama tuulaakimaksu otetaan huomioon, noussee bruttoveloitukset 38 470 209.31 mk:aan. Tulotileiltä suoritettiin menoja 4 156 075.11 mk, joten nettoveloitukset oli 28 604 370.82 mk ilman tuulaakia tuloksen poiketessa talousarviosta 1 102 781.82 mk. Satamalaitoksen varsinaisten menojen ollessa 24 070 630.33 (v. 1963 20 383 528.63) mk syntyi 4 533 740.49 (v. 1963 3 836 115.92) mk:n suuruinen ylijäämä. Menojen kasvu edellisestä vuodesta oli 3 687 101.70 mk ja tulojen 4 384 726.27 mk.

Kassaliike. Kertomusvuonna kertyi maksuja kassaan 22 730 530.10 mk, posti-siirtotilille 8 914 312.52 mk, shekkitalille 3 873 190.18 mk ja tilitysteitse 895 933.73 mk. Suoritusten yhteismäärä oli siten 36 413 966.53 mk.

Tulojäämät ja poistot. Jäämiä oli kertomusvuoden lopussa 1 257 066.73 mk. Määrästä oli 1 231 732.58 mk kertomusvuoden ja 25 334.15 mk aikaisempien vuosien veloituksia. Poistoja suoritettiin 4 254.51 mk.

Laskuja oli yhteensä 790 916 kpl, joista tullilmoituskirjoihin perustuvia veloituksia oli 527 320 kpl (470 499 kpl v. 1963 ja 479 109 kpl v. 1962) ja muita laskuja 263 596 kpl (273 603 kpl v. 1963 ja 356 134 kpl v. 1962). Viimeksi mainitun ryhmän laskujen kappalemäärän vähentyminen johtui laiturihuollon veloitusten yhdistämisestä sekä tullikamari III:ssa ja VI:ssa suoritetusta yhteislaskutuksesta, jolloin laiturihuollon maksuja veloitettiin yhdessä tuulaaki- ja liikennemaksujen kanssa.

Väliaikaisen lauttasataman paikka Sörnäisissä

Tulot. Tulotilien yhdistelmä:

Tulolaji	1961 mk	1962 mk	1963 mk	1964 mk
Liikennemaksut	9 833 394.82	11 113 683.08	10 370 722.28	13 056 000.64
Satamamaksut	1 209 584.98	1 317 843.59	1 557 718.80	1 988 831.95
Alusten tulot	77 385.00	173 326.70	116 020.00	174 164.20
Vesimaksut	103 162.17	123 279.37	120 171.53	115 218.48
Koneellisten tavaransiirto- laitteiden maksut	2 275 543.45	2 613 544.87	2 704 281.76	2 941 789.56
Vaakamaksut	57 657.40	55 784.20	49 812.60	55 178.10
Laiturihuoltotulot	1 889 105.07	2 319 029.48	2 151 458.92	2 577 086.43
Laituri- ja aluevuokrat ...	2 381 404.01	2 269 444.13	2 387 043.99	2 870 938.85
Varastosuojamaksut	778 839.95	872 585.14	973 692.19	980 928.47
Yleisen talletusvaraston vuokrat	783 510.77	943 797.02	1 165 118.04	1 174 167.06
Tulot yleisessä talletusva- rastossa suoritetuista töistä	400 188.46	429 037.48	468 737.01	494 432.30
Huoneistovuokrat	189 258.66	800 677.19	697 822.39	826 862.82
Korvaus satamarakennus- osaston yleiskuluista ..	1 362 497.03	740 103.68	1 167 209.84	1 088 731.24
Muut tulot	246 413.78	252 871.37	289 835.20	260 040.72
	21 587 945.55	24 025 007.30	24 219 644.55	28 604 370.82
Tuulaaki	6 576 256.86	6 273 385.51	5 019 518.69	5 709 763.38
Yhteensä	28 164 202.41	30 298 392.81	29 239 163.24	34 314 134.20

Nettoveloitus, johon on sisällytetty myöskin tuulaakiveloitus jakautui v. 1961—1964 kuukausittain seuraavasti:

	1961 mk	1962 mk	1963 mk	1964 mk
Tammikuu	2 578 176.53	2 707 468.85	2 657 506.92	3 182 759.93
Helmikuu	1 879 212.84	1 984 387.35	1 843 661.22	2 266 352.34
Maaliskuu	2 979 185.35	2 978 068.41	1 655 150.92	3 187 560.01
Huhtikuu	2 394 327.62	2 317 261.05	2 588 499.68	2 941 196.97
Toukokuu	2 479 025.53	2 795 888.51	2 929 128.24	2 914 790.35
Kesäkuu	2 498 171.41	2 663 588.13	2 987 111.18	3 367 028.98
Heinäkuu	2 176 856.66	2 281 038.23	2 608 716.31	2 643 146.39
Elokuu	1 973 986.92	2 663 459.29	2 264 987.34	2 486 918.87
Syyskuu	2 684 515.41	2 580 626.08	2 785 096.81	3 373 275.92
Lokakuu	2 327 954.73	2 910 415.52	2 483 827.30	2 629 999.37
Marraskuu	2 268 618.26	2 380 434.75	2 421 133.83	2 788 119.64
Joulukuu	1 924 171.15	2 035 756.64	2 014 343.49	2 532 985.43
Koko vuosi	28 164 202.41	30 298 392.81	29 239 163.24	34 314 134.20

Liikennemaksuja oli kaikkiaan 13 056 000.64 mk, mistä tuontiliikennemaksua 11 478 752.57 mk, vientiliikennemaksua 914 081.79 mk ja liikennemaksua kotimaan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 663 166.28 mk. Tuontiliikennemaksuista oli 134 459.18 mk muiden kaupunkien Helsingille tilittämiä 30 %:n liikennemaksuja ja muille kaupungeille tilitettiin niille kuuluvia 30 %:n liikennemaksuja 104 044.56 mk. Liikennemaksuja palautettiin 12 302.60 mk.

Liikennemaksutilitykset:

	Saadut tilitykset mk	Lähetetyt tilitykset mk		Saadut tilitykset mk	Lähetetyt tilitykset mk
Hanko	6 567.45	5 356.62	Oulu	3 246.61	33.77
Hämeenlinna	16 410.80	—	Pietarsaari	1 875.81	45.00
Joensuu	350.82	—	Pori	3 758.66	1 324.68
Jyväskylä	4 999.12	1.50	Porvoo	2 918.50	1 942.75
Kaskinen	3.21	—	Raahe	387.13	—
Kemi	881.43	—	Rauma	2 391.65	183.48
Kokkola	2 589.22	42.63	Savonlinna	366.82	—
Kotka	8 745.71	2 170.70	Tampere	22 505.21	991.16
Kuopio	3 653.96	3.59	Tornio	2 180.67	15 060.01
Lahti	26 397.91	26.99	Turku	19 169.67	76 781.67
Loviisa	1 341.17	15.57	Uusikaupunki ...	23.72	—
Naantali	95.99	—	Vaasa	3 597.94	64.44
				Yhteensä	134 459.18 104 044.56

Satamamaksuja veloitettiin 1 988 831.95 mk, mistä ulkomaan liikenteessä olevien alusten osuus oli 1 725 543.48 mk ja kotimaan liikenteessä olevien alusten 89 425.75 mk. Jäämaksuja oli 173 862.72 mk ja satamamaksupalautuksia myönnettiin 121 681.23 mk.

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten satamamaksut jakaantuivat alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Helsingiläiset alukset mk	Muut suomalaiset alukset mk	Ulkomaiset alukset mk	Yhteensä mk
580 861.09	290 189.84	854 492.55	1 725 543.48

Tuulaakituloutus oli kertomusvuonna 5 709 763.38 mk. Siitä oli tuontituulaakia 5 709 742.40 mk ja vientituulaakia 20.98 mk. Helsinkiin tuoduista tavaroista saatiin tuontituulaakia 5 572 168.18 mk ja sisämaan kaupunkien tilittämistä tavaroista, jotka Helsingin kautta tuotuina oli tullattu ko. kaupungeissa, 137 574.22 mk. Tuulaakia palautettiin 18 966.23 mk.

Sisämaan kaupunkien tilittämät tuulaakimaksut jakaantuivat seuraavasti:

	mk		mk
Hämeenlinna	7 613.99	Lahti	60 724.20
Jyväskylä	14 725.88	Tampere	54 510.15
		Yhteensä	137 574.22

Koneellisten tavaransiirtolaitteiden maksuja veloitettiin 2 941 789.56 mk veloituksen jakaantuessa eri koneellisten laitteiden käytöstä seuraavasti: kappaletavarano-
nosturit 1 590 295.92 mk, Saukon hiilino-
sturit 335 057.63 mk, Hanasaaren joukko- ja
kappaletavarano-
sturit 83 734.71 mk, autonosturit 148 842.80 mk, trukit 779 481 mk ja traktorit 4 377.50 mk.

Laiturihuoltomaksujen bruttomäärä oli 6 435 466.66 mk. Kun ahtaajille menevät kustannukset 3 780 136.05 mk, tullivalvontakustannukset 75 216.70 mk ja palautukset 3 027.48 mk otetaan huomioon, jää nettoveloitukseksi 2 577 086.43 mk.

Laituri- ja aluevuokria veloitettiin 2 870 938.85 mk, mistä määrästä 190 081.91 mk oli laitureille varastoitujen tavarain vuokria ja 2 680 856.94 mk varastoalueiden vuokria. Palautuksia maksettiin 6 850.71 mk.

Varastosuojamaksuja veloitettiin 980 928.47 mk, mistä sopimuksilla vuokrattujen varastotilojen vuokrat olivat 310 591.13 mk ja paikanvuokrat 670 337.34 mk. Palautuksia maksettiin 501.30 mk.

Yleisen talletusvaraston vuokria oli 1 174 167.06 mk, mistä 778 966.97 mk veloitettiin Katajanokan talletusvarastossa ja 395 200.09 mk Länsisataman talletusvarastossa. Palautuksia maksettiin 231 mk.

Tuloja yleisessä talletusvarastossa suoritetuista töistä oli 494 432.30 mk, josta 322 386.50 mk veloitettiin Katajanokalla ja 172 045.80 mk Länsisatamassa.

Huoneistovuokria veloitettiin 826 862.82 mk, mistä määrästä 598 362.76 mk oli tilitysvuokria. Rahallinen tulo oli siten 228 500.06 mk.

Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista oli 1 088 731.24 mk. Siitä oli tilitystuloja 1 071 938.64 mk ja korvauksia tilaustöistä 16 792.60 mk.

Sekalaisia tuloja oli yhteensä 260 040.72 mk, mistä tilitystuloja 172 655.34 mk. Tuloja saatiin seuraavasti: konttokuranttilin korko 8 968.70 mk, korvaus tuulaakin kannosta 57 097.64 mk, korvaus tullihuoneistojen puhtaanapidosta ja kalustosta 106 589 mk, sähkö 64 830.55 mk, vahingonkorvaukset 2 577.25 mk, viivästyskorot ja perimispalkkio 1 050.72 mk, punnus- ja kaappivuokrat 1 611 mk, puhelinmaksut ja -hyvitykset 1 311.92 mk, viemäritodistukset, taksat ja ilmoituskirjat 672 mk, muut sekalaiset tulot 15 331.94 mk.

M e n o t. Satamalaitoksen menot talousarvion mukaan jakaantuivat varsinaisiin menoihin ja pääomamenoihin. Varsinaisiin menoihin kuului: a) varsinaiset satamamenot käsittäen koko satamien pääluokan, jonka menot koostuvat luvuista Lautakunta, kansliaosasto sekä kassa- ja tiliosasto, Satamien käyttö, Satamien kunnossapito, Yhteiset kustannukset, Avustukset ja Käyttövarat; b) satamalaitoksen huolehdittavana olevat yleiset työt, joihin kuului eräiden siltojen, varasto- ja teollisuusalueiden katujen ja rautateiden, viemärien, pesulauttojen ja raiteenpitojärjestelmästä vapautettujen yksityisraiteiden korjaus ja kunnossapito sekä viemärien suistojen ja lumenkaatopaikkojen ruoppaaminen; c) 2. pääluokan tullihuonemenot.

Pääomamenoihin kuuluivat: a) satamien uudisrakennusten ja -töiden sekä hankintain aiheuttamat menot käsittäen tuloa tuottavien pääomamenojen 3. luvun, johon kuuluu satamien laiturit, väylät, rautatiet ja kadut sekä rantojen järjestelyt, rakennukset, koneelliset laitteet sekä työlaivasto ja -kalusto; eräät yleisten uudisrakennusten ja -töiden menot tuloa tuottamattomien pääomamenojen 15. ja 16. luvussa käsittäen varasto- ja teollisuusalueiden katuja, rautateitä, aallonmurtaajia, rantojen järjestelyjä, siltoja sekä viemäreitä.

Varsinaisia menoja varten oli talousarvion Satamat-pääluokassa määrärahoja yhteensä 23 896 690 mk, v:lta 1963 siirtyi 4 858.66 mk, lisämäärärahoja saatiin 460 812.61 mk ja ylitysoikeuksia myönnettiin 371 500 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä kaikkiaan 24 733 861.27 mk. Tilivuoden menoja oli 24 070 630.33 mk (20 383 528.63 mk v. 1963), seuraavaan vuoteen siirrettiin 8 512.37 mk. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia määrärahoja oli 559 000 mk, ylitysoikeuksia myönnettiin 5 000 mk ja menoja suoritettiin 474 778.80 mk. Tullihuonemenojen määräraha 720 403 mk käytettiin kokonaisuudessaan.

Sataman uudisrakennuksia ja -töitä sekä hankintoja varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi 4 645 459.89 mk v:lta 1963 ja kertomusvuoden määrärahat olivat 21 609 000 mk. Ylitysoikeuksia myönnettiin 145 000 mk, joten käytettävissä oli yhteensä 26 403 459.89 mk. Menoja suoritettiin 16 588 271.11 mk, joten v:een 1965 käytettäväksi siirtyi varoja 9 814 668.38 mk, kun määrärahoja palautettiin 520.40 mk.

Yleisiä uudisrakennuksia ja -töitä varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi v:lta 1963 1 303 990.66 mk ja kertomusvuoden määrärahoja oli 2 876 000 mk. Ylitysoikeuksia myönnettiin 770 000 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä 4 949 990.66 mk. Menoja suoritettiin 3 908 389.07 mk, joten v:een 1965 siirtyi 928 082.90 mk, kun määrärahoja palautettiin 113 518.69 mk.

Käyttöomaisuus. Kaupunginhallituksen 24.9.1964 tekemään päätökseen perustuva käyttöomaisuuden tarkistettu arvo oli vuoden alussa 106 153 765.99 mk ja vuo-

den lopussa 121 618 440.83 mk. Pääoman nettolisäys oli siten 15 464 674.84 mk. Poistoja suoritettiin 2 849 734.37 mk ja käyttöomaisuudesta maksettiin korkoa 6 369 225.96 mk.

Satamalaitoksen käyttöomaisuus laaturyhmittäin:

	mk
Maa- ja vesiomaisuus.....	15 278 543.91
Laiturit ja tihtaalit	38 527 059.51
Kiinteät laitteet	22 541 890.41
Alukset ja veneet	628 745.00
Rakennukset	39 814 959.29
Irtaimisto	3 938 534.23
Autot, trukit ja autonosturit	824 108.08
Puhelinosuudet	644 60.00
Yhteensä	121 618 440.83

Palkat. Kertomusvuonna maksetut palkat, joiden yhteissumma oli 13 942 359.15 mk, jakaantuivat seuraavasti: Vakinaiset viranhaltijat 2 941 885.93 mk, tilapäiset viranhaltijat 3 030 398.80 mk, viranhaltijain vuosilomakustannukset 60 175.54 mk, viranhaltijain sairauslomapalkat 8 800.54 mk, ylityökorvaukset 571 589.54 mk, työsuhteessa olevien kuukausipalkat vuosiloma- ja sairausajan palkkoineen sekä yli-työkorvaukset 1 982 864.38 mk, työsuhteessa olevien tuntipalkat vuosiloma- ja sairausajan palkkoineen 5 346 644.42 mk.